

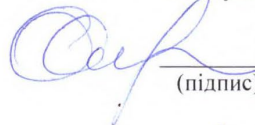

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут інженерії, виробництва та
будівництва
Кафедра архітектури та дизайну

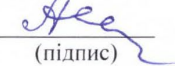
РОБОЧА ПРОГРАМА
Основи архітектурно-просторової композиції
та проєктної графіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 1 » 09 2025 р.

Розробник (-и): Посьмашна Л.М., викладач.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри архітектури та дизайну
(назва кафедри)

Протокол від « 1 » вересня 2025р. № 12

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Савченко О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійного циклу ОК-14
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	1 курс 1 семестр Освітньо-професійна програма першого бакалаврського рівня – Архітектура та містобудування
Викладач (-і)	Посьмашна Людмила Митрофанівна викладач кафедри архітектури та дизайну
Профайл викладача (-ів)	https://kpcb.stu.cn.ua/sost-kaf/posmashna-lyudmyla-mytrofanivna/
Контакти викладача	E-mail: ludmilaposmasnaa@stu.cn.ua

2. Анотація курсу

Основним завданням вивчення дисципліни є опанування основами лінійної та абстрактної архітектурної композиції для набуття знань та вмінь, необхідних архітектору в професійній діяльності.

Реалізація основного завдання передбачає:

- вивчення основних принципів і засобів лінійної графіки;
- визначення ролі шрифтів у роботі архітектора, набуття навичок зі створення шрифтових композицій;
- опанування принципів побудови абстрактної архітектурної композиції на площині;
- розвиток кольорового мислення, набуття вмінь з гармонізації кольорних сполучень при створенні композиції;
- розробка композицій, заснованих на сукупностях елементів (ряди, комбінаторні поля) з урахуванням специфіки зорового сприйняття людини.
- засвоєння і втілення теоретичних знань у практичні роботи, зокрема, в екзаменаційному завданні.

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи лінійної графіки

Види графіки і графічної подачі. Інструменти для реалізації зображень засобами лінійної графіки. Види штрихувань – пуантель, перехресний штрих, однонаправлений штрих тощо. Виявлення об'єму засобами лінійної графіки. Шрифт, історія шрифту, види шрифтів, верстання шрифтів. Шрифтові композиції.

Змістовий модуль 2. Абстрактна композиція

Принципи побудови графічних композицій, особливості зорового сприйняття людини. Число Міллера і його роль в архітектурній композиції. Композиційні сукупності: ряди (метричні, ритмічні), поняття «період ряду», комбінаторне поле. Сприйняття кольору, принципи гармонізації кольорів. Коло Іттена.

Посилання на дисципліну в MOODLE: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6590>

2 Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни "Основи архітектурно-просторової композиції та проектної графіки" є формування у майбутніх архітекторів системи базових знань та вмінь з теорії та практики різних графічних технік, які виконуються за допомогою ручної подачі, а також практичне засвоєння прийомів архітектурно-просторової композиції.

Загальні та фахові компетентності, які повинні одержати слухачі курсу:

ЗК01 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

СК06 Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК07 Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні знати:

- основні принципи і засоби лінійної графічної подачі;
- види шрифтів та способи їх використання;
- класифікацію, елементи та пропорції канонічних архітектурних ордерів.

3 Результати навчання

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою:

ПРН02 Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності;

ПРН10 Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПРН11 Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

Студенти, які засвоїли запланований курс, повинні уміти:

– використовувати різні види лінійної графіки та способи стилізації зображень для передачі художнього задуму;

- використовувати різні види шрифтів;
- виконувати аналіз та композиційно і стилістично правильні креслення заданого об'єкта.

4 Обсяг курсу: 5 кредитів ЄКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
лабораторні	20
самостійна робота	80

5 Пререквізити

Вивчення дисципліни "Основи архітектурно-просторової композиції та проектної графіки" базується на одержаних самостійно або на курсах довузівської підготовки навичках рисунку та графіки, а також корелює з паралельним вивченням дисциплін:

- "Нарисна геометрія, теорія тіней та перспективи";
- "Історія мистецтва, архітектури та містобудування".

6. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання курсу відбувається за 100-бальною системою. Залік у вигляді клаузури складає 10 балів, робота під час семестру складає 90 балів, з них: виконання індивідуальних завдань на лабораторних заняттях 70 балів, виконання шрифтової композиції (графічної роботи) 20 балів. Залік являє собою контрольну графічну роботу (клаузуру) – протягом 3-х годин в аудиторії на аркуші А2 придумати і представити графічне виконання індивідуального завдання з використанням одержаних протягом семестру знань і вмінь.
Лабораторні заняття	На заняттях – виконання індивідуальних графічних завдань
Умови допуску до підсумкового контролю	Умова допуску до складання заліку - здача поточних лабораторних робіт

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

7. Політики курсу

Усі завдання повинні виконуватися за принципами академічної доброчесності. Усі студенти повинні ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності, затвердженим Вченою радою НУ «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochnosti-nova-redakciya.pdf>). Дедлайни повинні виконуватися, про строки викладач буде повідомляти за два тижні.

У випадку недотримання дедлайнів з поважної причини (хвороба, карантин тощо) додаткові строки здачі заліку узгоджуються з деканатом ННІ ІВБ та кафедрою АД. У випадку пропусків занять і недотримання дедлайнів без поважної причини оцінки за дисципліну не можуть перевищувати оцінку «задовільно» за національною шкалою. Якщо оцінка за іспит є незадовільною, то перескладання відбувається за встановленим порядком згідно з графіком ліквідації заборгованостей.

Відвідування пар є обов'язковим, а у випадку індивідуального графіку навчання, підписаного директором ННІ ІВБ, обов'язково відвідувати лабораторні, а також вчасно виконувати індивідуальні завдання та індивідуальний план.

Під час карантину та дистанційного навчання пари проходять за розкладом у програмі Microsoft Teams за посиланням у синхронізованому розкладі занять.

Для здобувачів з особливими потребами кожний випадок розглядається індивідуально,

необхідно повідомити мене на початку вивчення курсу.

8. Рекомендована література

1 Архітектурне проектування : навч. посібник / О.В.Чемакіна, Л.М.Бармашина, Г.І.Болотов та ін. — К.: НАУ, 2016. —300 с.

2 Мистецтво кольору. Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва / Йоханнес Іттен. Пер.: Сергія Святенка — К.: «ArtHuss», 2022. — 95 с.

3 Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоханнес Іттен. Пер.: Сергія Святенка — К.: «ArtHuss», 2021. — 136 с.

Підбірка книг з графіки та архітектурної композиції.

Режим доступу: http://books.totalarch.com/graphics_composition